

Umeå kommun

Granskning av hantering finansiering av kommunkoncernens fortsatta expansion

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
2.1. Bakgrund.....	3
2.2. Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	3
2.3. Ansvarig nämnd	3
2.4. Genomförande	3
2.5. Revisionskriterier.....	4
3. Styrdokument för den strategiska finansieringsprocessen	5
3.1. Finanspolicy (KF 2016-12-19)	5
3.2. Regler och riktlinjer för finansiell verksamhet (KS 2017-02-27).....	5
4. Granskningsresultat	9
4.1. Iakttagelser utifrån intervjuer	9
4.2. Iakttagelser rapportering.....	11
5. Sammanfattande bedömning, svar på revisionsfrågor och rekommendationer...13	
5.1. Svar på revisionsfrågor.....	13
5.2. Sammanfattande bedömning.....	15
5.3. Rekommendationer	16
Bilaga 1: Källförteckning.....	17
Bilaga 2 Revisionskriterier.....	18

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Umeå kommun granskat hantering finansiering av kommunkoncernens fortsatta expansion i syfte att bedöma vilka koncerngemensamma strategier för finansiering av investeringsprojekt som finns och huruvida de säkerställer en god ekonomisk hushållning på kort och lång sikt.

Vår sammanfattande bedömning är att de koncerngemensamma strategierna är tillräckliga för att säkerställa en god ekonomisk hushållning på kort och lång sikt. Dock visar vår granskning på vissa brister i styrdokument mot kommunallagens regler vad gäller reglering och delegering kring roll- och ansvarsfördelning. När det gäller kommunstyrelsens efterlevnad av rapportering utifrån reglering i gällande styrdokument, har vi funnit brister, då rapporteringen till fullmäktige inte fullt ut efterlever vad regelverket¹ föreskriver.

Samtidigt bedömer vi att kommunkoncernövergripande riskanalyser och rutiner för säkring av lån är ändamålsenliga.

Svar på i granskningen uppställda revisionsfrågor framgår av avsnitt 6.2.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- „ säkerställa att en uppdaterad finanspolicy bereds för beslut av fullmäktige, för att säkerställa efterlevnad av kommunallagens regler fullt ut.
- „ dokumentera rutiner, arbetsbeskrivningar och regelverk som gäller inom internbankens verksamhet.
- „ strukturera och dokumentera en riskanalys samlat i ett särskilt dokument
- „ säkerställa att protokoll upprättas vid finanskommitténs möten och att de tydligt beskriver den information som erhålls och de bedömningar och rekommendationer finanskommittén lämnar
- „ tydliggöra i regelverket hur återrapportering från kommunstyrelsen till fullmäktige ska genomföras samt säkerställa att så sker på ett tydligt och spårbart sätt

¹ Kommunallagen, kommunfullmäktiges finanspolicy samt kommunstyrelsens regler och riktlinjer för finansiell verksamhet.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Investeringsstakten i Umeå kommunkoncern förväntas vara fortsatt mycket hög kommande år. Ett tecken på en hög investeringsstakt är att kommunkoncernens låneskuld ökar. En ökad skuldsättningsgrad innebär vissa risker, vilka är väsentliga att ta i beaktande vid beredning av investeringsbeslut.

Med utgångspunkt detta har revisionen, både i sin roll som förtroendevalda revisorer i kommunen, men också som lekmannarevisorer i kommunens bolag granskat den strategiska finansieringsprocessen inför de investeringar kommunen beslutat om. Det är av stor vikt att finansiering sker i enlighet med god ekonomisk hushållning.

2.2. Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Syftet är att bedöma vilka koncerngemensamma strategier för finansiering av investeringsprojekt som finns och huruvida de säkerställer en god ekonomisk hushållning på kort och lång sikt.

I granskningen besvaras följande revisionsfrågor:

- Finns ändamålsenliga styrdokument för den strategiska finansieringsprocessen?
- Är gällande styrdokument förenliga med kommunallagens regler kring medelsförvaltning?
- Upprättas ändamålsenliga riskanalyser för den strategiska finansieringsprocessen?
- Finns en ändamålsenlig roll och ansvarsfördelning inom den strategiska finansieringsprocessen?
- Följer roll- och ansvarsfördelning/delegation kommunallagens regler om medelsförvaltning?
- Finns ändamålsenliga rutiner för säkring av räntor för lån?
- Har kommunstyrelsen säkerställt att finansieringsprocessen omfattar hela kommunkoncernen; kommunens bolag inräknat?
- Har kommunstyrelsen säkerställt efterlevnad av gällande styrdokument för den strategiska finansieringsprocessen?

En kontroll av huruvida finans- och kraftrapporten innehåller de uppgifter som anges i regelverket ingår inte i denna granskning.

I denna granskning har inte ingått att bedöma rimligheten eller korrektheten i kommunens budgetar.

2.3. Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsen och Umeå kommunföretag ABs styrelse.

2.4. Genomförande

Granskningen baseras på dokumentstudier av riktlinjer och rutiner samt intervjuer. I bilaga 1 framgår intervjuade funktioner och granskade dokument.

Utöver vår interna kvalitetssäkring har samtliga intervjuade beretts möjlighet att komma med synpunkter på rapportutkastet. Detta för att säkerställa att granskningsrapporten bygger på korrekta fakta och uttalanden.

2.5. Revisionskriterier

Revisionskriterierna är de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar. I denna granskning utgörs revisionskriterierna huvudsakligen av kommunallagen samt styrande dokument i kommunen (se Bilaga 2 Revisionskriterier).

3. Styrdokument för den strategiska finansieringsprocessen

3.1. Finanspolicy (KF 2016-12-19)

Umeå kommuns fullmäktige har fastställt en finanspolicy för Umeå kommunkoncern.

Finanspolicyen beskriver att finansverksamheten inom ramen för kommunens internbank ska tillgodose kommunkoncernens behov av finansiering och vid varje tillfälle säkerställa betalningskapaciteten. Koncernperspektivet ska vara i fokus och finansverksamheten ska begränsa de finansiella och operativa riskerna för att skapa stabilitet och undvika ofördelaktiga villkor.

Policyen beskriver att UKFs styrelse kan besluta om undantag från reglerna och tillåta företag inom koncernen att ta upp egna lån på marknaden.

Fullmäktige delegerar i finanspolicyen till kommunstyrelsen att fastställa regler och riktlinjer som årligen revideras.

3.2. Regler och riktlinjer för finansiell verksamhet (KS 2017-02-27)

Regler och riktlinjer för finansiell verksamhet, beskriver mer ingående hur finansverksamheten ska bedrivas. Upplåning, placering och liknande finansiella affärer (inklusive leasing²) utförs av internbanken. Internbanken ligger organisatoriskt under kommunstyrelsen inom Stadsledningskontoret, Ekonomi och där under Finansenheten.

3.2.1. Likviditetsplanering

Internbanken ansvarar för planering och uppföljning av kommunens likviditet. Varje bolag hantlar sin egen likviditetsplanering och rapporterar till internbanken tertiälvís.

3.2.2. Upplåning och skuldförvaltning

Kommunstyrelsen reglerar att inom ramen för regler och riktlinjer "ska bästa möjliga upplåningskostnad och avkastning på placerat kapital uppnås". Kommunfullmäktige fastställer enligt regelverket kreditramarna för kommunkoncernen. UKF beslutar om kreditlimiter för bolag ingående i koncernen. UKFs styrelse får omfördela kreditlimiter mellan bolag i koncernen, om särskilda behov uppstår.

Upplåning i spekulativt syfte är inte tillåtet.

Internbanken lånar upp medel externt och får låna ut medel till interna (kommun och kommunens majoritetsägda bolag) och av kommunfullmäktige godkända motparter.

Räntevillkor för den interna utlåningen och att kommunen ska ha en restriktiv hållning till borgensengagemang regleras i regelverket. Borgensåtagande kan endast ske efter beslut i kommunfullmäktige.

Räntevillkor för den interna utlåningen har satts upp till

- internbankens självkostnad för den externa skuldportföljen samt
- ett rörligt räntepåslag utifrån EU:s regler om statsstöd, vars nivå årligen beslutas av kommunfullmäktige för kommunens majoritetsägda bolag.

² För de kommunala bolagen finns särskilda regler för leasing.

Skulderna förvaltas i en koncerngemensam portfölj och strategin är att reducera upplåningen externt med tillgänglig likviditet i koncernen. Av denna anledning används ett gemensamt koncernkonto- och girossystem som koordineras och administreras av internbanken.

Internbanken hanterar:

- den koncerngemensamma skuldportföljen,
- likviditetsflöden samt
- finansiella risker kopplade till finansverksamheten

3.2.3. Finansiella och operativa risker

Finansverksamheten ska enligt fullmäktiges finanspolicy begränsa de finansiella och operativa riskerna för att skapa stabilitet och undvika ofördelaktiga villkor. I styrelsens riktlinjer beskrivs hur riskerna ska hanteras för att kunna uppnå detta.

Finansieringsrisk

Risken att inte ha tillgång till nödvändig finansiering eller om finansiering bara kan ske till ofördelaktiga villkor

Regler och nyckeltal som ska följas har satts upp i riktlinjerna kring:

- förfall till lösen för kreditvolymen – högst 50% får förfalla till lösen inom närmaste år
- spridning av förfall ska göras så att en genomsnittlig kapitalbindning mellan 1,25 - 2,5 år nås (norm 1,5 år). Avvikelse från 1,5 år ska beskrivas och rapporteras i finansrapport.
- Likviditetsreserv ska finnas på 300 mnkr. När den nyttjats ska omedelbart en plan för återställande upprättas.
- God planering och rapportering för att minimera risk att betala förtidslösenränta

Ränterisk

Risken för negativa resultateffekter p g a ej önskvärda ränterörelser.
--

Reglerna omfattar att skuldportföljens ränteförfall ska spridas på olika löptider. Undantag görs för krediter som inom ett avgränsat projekt successivt ackumulerar en totalvolym, t ex byggnadskreditiv. Undantaget gäller under uppbyggnadstiden.

Reglerna:

- Ränteförfall inom 0-1 år får vara lägst 20% och högst 50% av total skuld (norm 30%). Avvikelse från norm ska beskrivas och rapporteras i finansrapport.
- Genomsnittlig räntebindningstid för skuldportföljen ska ligga inom intervallet 3-6 år (norm 4 år). Avvikelse från norm ska beskrivas och rapporteras i finansrapport.
- Lån/derivat som säkringsinstrument med räntebindning längre än 10 år ska motiveras och dokumenteras i finansrapport.
- Tillåtna säkringsinstrument är ränteswapar, ränteoptioner, valutaswapar eller kombinationer och terminsvarianter av dessa. Säkringsinstrumenten kan ersättas eller flyttas till andra säkringsinstrument i syfte att uppnå en jämn och stabil räntekostnad över tid.
- Inte tillåtet att ställa ut optioner i nya avtal
- Total nettovolym derivatpositioner får vid finansiering inte överstiga totalvolymen krediter (vid varje tidpunkt).

Valutarisk

Risken att förändringar i valutakurser påverkar kommunkoncernens resultat negativt.

Vid regelbundet in- och utflöde i utländsk valuta ska valutasäkring främst ske genom matchning i ett valutakonto. Finansiering i utländsk valuta är endast tillåtet om alla flöden kopplade till finansieringen valutasäkras vid affärstillfället. Placering av medel med valutaexponering förutsätter särskilt beslut i kommunfullmäktige.

Finansiell motpartsrisk

Risken att motparten inte kan fullgöra sina förpliktelser i samband med en finansiell transaktion.

Internbanken bör eftersträva att sprida sin upplåning och räntesäkring mellan olika motparter. Reglerna säger att vid lån, derivat och extern placering av likvida medel ska motpartens långa kreditvärdighet hos Moody's vara lägst A2 eller hos Standard & Poor's lägst A-.

Operativ risk

Risken för förluster på grund av bristfälliga rutiner och/eller oegentligheter.

Internbanken ska ha ett tydligt ansvar inom organisationen, befattningsbeskrivningar, rutinbeskrivningar och tydliga rapporteringsvägar. Dokumentationen ska vara uppdaterad och väl känd av personalen.

Det finns krav på tvåhandsprincip för varje transaktion och en tydlig intern arbetsfördelning mellan de som verkställer affärer respektive de som kontrollerar och administrerar affärer.

Ett finanssystem ska användas och det ska:

- stödja hantering av finansiella risker
- minimera risk för avsiktliga/oavsiktliga fel som i sin tur kan orsaka förlust
- innehålla väl definierade behörigheter som säkerställer funktionsåtskillnaden
- backup ska upprättas

Stadsjuristen bör medverka vid tecknande av större avtal, t ex koncernkontoavtal.

3.2.4. Roll- och ansvarsfördelning³

Organ/roll	Uppgifter/ansvar
Kommunfullmäktige	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvarar för kommunkoncernens finansiella verksamhet • Fastställer finanspolicy • Beslutar om utlåning och borgen till externa parter • Fastställer årligen kreditramar för kommunkoncernen • Fastställer procentuellt räntepåslag m h t EUs statsstödsregler • Beslutar i principiella frågor
Kommunstyrelsen	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvarar för kommunens medelsförvaltning • Fastställa och årligen revidera "Finansiella regler och riktlinjer" • Besluta om publika låneprogram • Delegera befogenheter inom finansverksamheten • Utöva sin uppsiktsplikt över finansverksamheten genom internbankens månadsrapportering
Ekonomidirektören	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvarar för att se till att den finansiella verksamheten efterlever finanspolicy samt finansiella regler och riktlinjer • Utser kommunens ledamöter i finanskommittén
Finanschefen	<ul style="list-style-type: none"> • Leder internbanksverksamheten • Säkerställa att den finansiella verksamheten bedrivs enligt finanspolicy och "finansiella regler och riktlinjer" och • Rapportera ev. avvikelser till ekonomidirektören • Bedöma behovet av och utarbeta uppdateringar av finanspolicy och "finansiella regler och riktlinjer".
Internbanken	<ul style="list-style-type: none"> • Bevaka de finansiella marknaderna löpande • Förvalta, samordna och administrera finansverksamheten • Konsolidera kommunkoncernens likviditetsplanering • Hjälpa kommunkoncernen i finansiella frågor • Tillhandahålla rapportering och information till kommunstyrelsen • Administrera koncernkontosystemet
Umeå kommunföretag AB (styrelsen)	<p>Ansvar för att</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifiera och minimera risk • Finanspolicy och "finansiella regler och riktlinjer" följs • Besluta om kreditlimiter för bolag som ingår i UKF-koncernen • Utse kommunföretagens ledamöter i finanskommittén
Majoritetsägda bolag (styrelse och VD)	<p>Ansvar för att</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifiera och minimera risk • Finanspolicy och "finansiella regler och riktlinjer" följs • Planera likviditetsbehovet och rapportera tertialvis till Umeå kommuns ekonomifunktion
Andelsägda bolag	<ul style="list-style-type: none"> • Vid avtalstecknande verka för att kommunkoncernens finanspolicy beaktas i möjligaste mån. • Avsteg från policy ska dokumenteras och rapporteras till kommunfullmäktige.
Finanskommitté	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbetsorgan inom kommunkoncernen • Består av representanter för kommunens ekonomifunktion och bolagskoncernen • Rådgivande i kommunkoncernens strategiska finansfrågor

³ Källa: Regler och riktlinjer för finansiell verksamhet, fastställda av kommunstyrelsen 2017-02-21

4. Granskningsresultat

4.1. Iakttagelser utifrån intervjuer

De **primära styrdokument** som gäller **för finansieringsprocessen** är enligt intervjuade fullmäktiges Finanspolicy (KF 2016-12-19) och kommunstyrelsens Regler och riktlinjer för finansiell verksamhet (KS 2017-02-27). Finanspolicyen tillämpas inom kommunen samt inom de av kommunen majoritetsägda bolagen. Fullmäktige beslutar årligen om ramar för upplåning i Umeå kommunkoncern i form av beslut om kreditlimiter inklusive ansvarsförbindelser. Kreditlimiter för 2018 beslutades 2017-12-18 om en total kreditlimit för kommunkoncernen på 11,0 mdkr. Kreditlimiter för kommunkoncernen 2019 beslutades av kommunstyrelsen i november 2018 och tas upp för beslut vid fullmäktiges möte den 17 december. Nivån för kreditlimiten ligger i förslaget till fullmäktige på 12,3 mdkr och ansvarsförbindelser uppgår till 1,5 mdkr.

Umeå kommuns finansverksamhet bedrivs inom **internbanken**, som är kommunkoncernens kontakt mot de finansiella marknaderna. I Umeå kommunkoncern finns även en finanskommitté, som är rådgivande i strategiska finansieringsfrågor. På operativ nivå finns rollerna finanschef, portföljförvaltare och finanscontroller.

I **finanskommittén** optimeras upplåningen för kommunkoncernen. Internbanken har löpande kontakt med finanskommittén, där representanter för kommunen respektive bolagen medverkar. Finanskommittén består av representanter för kommunens ekonomifunktion och bolagskoncernen. Umeå kommunföretag ABs (UKFs) styrelse utser kommunföretagens ledamöter till finanskommittén. Under 2018 har UKFs VD, Umeå Energis VD samt administrative chef, Bostaden i Umeå ABs VD varit bolagens representanter i finanskommittén. Från Umeå kommun har representanterna varit ekonomidirektör samt budget- och finanschef.

Vid finanskommitténs möten gås internbanksportföljen igenom utifrån det kommande likviditetsbehovet. Enligt uppgift är principen i finanskommittén att lyssna in samtligas behov och att kommittén kommer till konsensus. Finanskommittén följer tertialvis planerade investeringar för innevarande år plus tre år framåt. Kommittén följer även kapitalbindning, räntebindning och skuldutvecklingen och hur den påverkas av förändringar i investeringsbehovet. Som bakgrund vid finanskommitténs möten finns även likviditetsplanering, nulägesanalys för kapital- och räntebindning samt en omvärldsanalys.

Utifrån den information internbanken har och med utgångspunkt i av fullmäktige fastställda låneramar/kreditlimiter genomförs **upplåning**. Enligt uppgift behöver det finnas ca två veckors framförhållning för att låna upp medel. Enligt uppgift behöver internbanken inte ta upp lån långt i förväg.

Hela kommunkoncernen omfattas av finansieringsprocessen. Samtliga bolag har skrivit på en överenskommelse med internbanken. Planeringshorisonten för finansieringsbehovet uppgår i dagsläget till innevarande år plus tre år framåt. Finansieringsbehovet gås igenom vid finanskommitténs möten och utifrån detta lånar internbanken upp externt, när det inte finns medel internt att nyttja.

Finansieringsbehovet tas fram för varje bolag och kommunen inför finanskommitténs möten. Respektive bolags VD signalerar till koncernens VD vilket investeringsbehov och vilket finansieringsbehov som finns. Vid finanskommitténs möte tas behov av finansiering upp. Fullmäktiges beslut om ramar i form av kreditlimiter för Umeå kommunkoncern utgör gränser för vad som får lånas upp för respektive bolag. Finanspolicyen beskriver att UKFs styrelse får omfördela kreditlimiter mellan bolag i koncernen, om särskilda behov uppstår.

Utgångspunkten för finansieringsbehovet inom Umeå kommun på längre sikt är bland annat fullmäktiges beslut kring planeringsförutsättningar, budget och investeringar (budget och plan) samt den dialog som förs i finanskommittén. För planering av kommunens finansiering av investeringar utgår kommunen i det långa perspektivet från lokalförsörjningsplanen och har i den tidshorisont på 15 år. Det är centralt att ha en bild av finansieringsbehovet i kommunen för de närmaste 5-6 åren, menar intervjuade. Arbetet utgår från att omsätta lokalförsörjningsplaner i investeringsbehov och därefter i finansieringsbehov, menar intervjuade. Underlag för bedömning av investeringsbehovet omfattar även planering av nya områden.

Finansieringsbehovet på kort sikt fångar internbanken genom direktkontakt med nämnder och bolag, nämndernas och bolagens delårsrapportering samt i dialog inom ramen för finanskommittén.

Planeringshorisonten för **finansiering av bolagens investeringar** är tre års framförhållning. Detta för att kunna optimera portföljen utifrån ränteläge och andra parametrar. Enligt uppgift ser intervjuade att en planering på längre sikt blir för osäker. Denna planering görs tertiälvvis i bolagskoncernen, där man har horisonten fram till 2021 under 2018. För bolagen tar man hänsyn till kostnaden för upplåningen och synliggör investeringsbehovet. Man räknar på avkastning för respektive investering. För respektive bolag finns avkastningskrav uppsatta och kreditlimiter utgör gränsen för upplåning.

När det gäller **kommunens finansiering av investeringar** är utgångspunkten den antagna investeringsbudgeten. Då investeringsprojekt enligt intervjuade kan ta lång tid att genomföra och därmed förskjuts i tiden jämfört med planerat, är det viktigt att följa likviditetsbehovet regelbundet så att finansieringen optimeras. Synkronisering med investeringsbehovet både i kommun och bolag är central i finansieringsarbetet.

Då kommunens investeringsbudget de senaste tre åren har infriats till 77% i genomsnitt (se tabell 1 nedan), finns ett behov av att löpande inhämta information kring pågående investeringar i kommunen och hur de påverkar finansieringsbehov.

Tabell 3 - Genomförandegrad investeringar Umeå kommun 2015-2017

Mnkr	2015	2016	2017	Genomsnitt (%)
KF beslut budget	1 123	818	856	
Utfall	741	777	649	
Genomförandegrad (%)	66%	95%	76%	77%

Graden av möjlighet till självfinansiering av investeringar påverkar finansieringsbehovet. Samtidigt har kommunen ett mål för verksamhetens nettokostnad i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag på 1%, som påverkar möjligheten till självfinansiering.

Tertiälvvis planeras finansiering av investeringsprojekt vid finanskommitténs möten; under 2018 för tidshorisonten 2018 till 2021. Upplåning görs i Kommuninvest. Enligt uppgift finns en stor möjlighet att låna upp medel via Kommuninvest mot bakgrund av aktuellt låneutrymme som har beslutats i kommunstyrelsen och ska beslutas i fullmäktige i december. Enligt uppgift är problemet inte att låna upp medel utan att finansiera verksamheten, när den ska betala kostnad för avskrivningar samt den verksamhet som hör till investeringen.

Åtterrapporing till kommunstyrelsen görs månadsvis i form av "Finans- och kraftrapporten". Av denna framgår en uppföljning av respektive riskområde och avstämning mot finansiella regler. Räntebindningstiden är ett av de områden som följs. Kommunkoncernen behöver förhålla

sig till samtliga risker. Ränteriskerna hanteras inom ramen för internbanksfunktionens arbete. Rapporteringen i Finans- och kraftrapporten omfattar kommunkoncernen. Dessutom görs rapportering i delårsrapporter och årsredovisning, både till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Här framgår skulder utifrån den prognos som läggs för året samt de kommande åren.

Omvärldsbevakning och analys av skuldportföljen utifrån rådande ränteläge görs genom att internbanken har regelbundna möten med Kommuninvest och affärsbanker kring kommunens låneportfölj. I de kommunala bolagen handlar riskanalysen enligt uppgift om räntenivåer och vilket resultat respektive bolag ska generera vid en ränteförändring på marknaden. Man följer bolagens kassaflöden i olika scenarios för räntan.

Genom medlemskapet i Kommuninvest ekonomisk förening har kommunkoncernen **tillgång till finansiering i enlighet med Kommuninvests villkor**. Enligt uppgift har Umeå kommun förutsättningar till ytterligare upplåning utifrån Kommuninvests villkor, om så skulle bedömas nödvändigt. Samtliga kommuner och landsting som är medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har undertecknat ett solidariskt borgensåtagande⁴ för Kommuninvests samtliga förpliktelser.

Rutiner för säkring av räntor för lån bygger på att viss andel av lånen ska vara rörliga och där görs en bedömning av hela portföljen. Räntesäkring görs löpande, dels genom att räntan binds för en viss andel lån och dels genom att lån säkras med rörlig ränta genom swappar.

Inom internbanken finns en portföljförvaltare och en controller anställda. Internbanken har rollen att låna upp för hela kommunkoncernen (inkluderat de majoritetsägda bolagen). Finanskommitténs roll är rådgivande utifrån signalerade investeringsbehov, räntebindningstider etc. Underlag inför beslut om finansiering tas fram av portföljförvaltare tillsammans med finanschef. Behovet uppkommer antingen av att befintliga skulder förfaller eller att signaler fångas upp om ökat finansieringsbehov på grund av investeringar.

Vid finanskommitténs möten presenteras likviditetsbudget och – prognos. Dessutom presenteras planerade investeringar och finansieringsbehov för året och kommande treårsperiod.

4.2. Iakttagelser rapportering

Regelverket⁵ beskriver att för uppföljning och rapportering ska den göras månadsvis till kommunstyrelsen samt tertial- och årsvis till kommunfullmäktige. Specifika eller avvikande händelser ska rapporteras utan tidsfördröjning till stadsdirektören och kommunstyrelsen. Reglerna säger även att kommunstyrelsen ska utöva sin uppsiktsplikt över finansverksamheten genom internbankens månadsrapportering

Vid vår granskning har vi kontrollerat kommunstyrelsens protokoll under 2018 för att ta del av den rapportering som gjorts och styrelsens beslut kring denna. Vi kan konstatera att Finans- och kraftrapporten är upptagen vid kommunstyrelsens möten enligt nedan:

Kommunstyrelsens möte	Beslut fattat	Paragraf i protokollet	Finans och kraftrapport för månad:	Kommentar
2018-01-16	Ja	§2	november 2017	
2018-02-13	Ja	§24	december 2017	

⁴ Borgensförbindelsen har följande lydelse: "Till säkerhet för samtliga förpliktelser som Kommuninvest i Sverige AB ingått eller kommer att ingå går undertecknade landsting och kommuner solidariskt i borgen såsom för egen skuld i enlighet med vad som anges i stadgarna för Kommuninvest ekonomisk förening."

⁵ Kommunstyrelsens Regler och riktlinjer för finansiell verksamhet

Kommunstyrelsens möte	Beslut fattat	Paragraf i protokollet	Finans och kraftrapport för månad:	Kommentar
2018-01-16	Ja	§2	november 2017	
2018-02-13	Ja	§24	december 2017	
2018-03-13	Ja	§36	januari 2018	
2018-04-10	Ja	§51	februari 2018	
2018-05-15	Ja	§68, 69	mars, april 2018	
2018-06-05	Nej			Inställt möte
2018-08-14	Ja	§100	maj 2018	
2018-09-11	Ja	§123, 124	Juni, juli 2018	
2018-10-16	Ja	§146	augusti 2018	
2018-11-13	Ja	§171	september 2018	
2018-11-27	Nej			Finns ingen föredragningslista på kommunens hemsida. Rapporten finns inte med i protokollet. Oktoberrapporten behandlas i december.
2018-12-04	Ja	§195	oktober 2018	Finans- och kraftrapporten finns med på föredragningslistan, men inte i protokollet.
2019-01-15	Ja	§4	november 2018	

Kommunstyrelsen har under 2018 fattat beslut om Finans- och kraftrapporter för månaderna november-december 2017 samt januari-oktober 2018. I januari 2019 fattar kommunstyrelsen beslut om Finans- och kraftrapport för november 2018. Beslutet är att "kommunstyrelsen beslutar att godkänna Finans- och kraftrapport" med angivande av månad och år.

Kommunstyrelsen ansvarar för medelsförvaltningen. Utifrån fullmäktiges protokoll kan vi konstatera att under 2018 har ingen specifik rapportering gjorts av Finans- och kraftrapporten från kommunstyrelsen till kommunfullmäktige. Enligt uppgift får kommunfullmäktige rapportering om utveckling/status inom finansområdet i delårsrapport och årsredovisning.⁶

⁶ Lag (2018:597) om kommunal redovisning och bokföring (KBRL) gäller från 1 januari 2019 och definierar de delar som en årsredovisning och delårsrapport består av från 2019. Utifrån lagens krav på överskådlighet och lagens intentioner i övrigt kommer rapportering av olika slag utöver dessa lagstadgade delar framgent inte att vara möjlig.

5. Sammanfattande bedömning, svar på revisionsfrågor och rekommendationer

5.1. Svar på revisionsfrågor

5.1.1. Finns ändamålsenliga styrdokument för den strategiska finansieringsprocessen. Är de förenliga med kommunallagens regler om medelsförvaltning.

Vår bedömning utifrån genomförd granskning är att styrdokumenterna för den strategiska finansieringsprocessen delvis är ändamålsenliga.

I Umeå kommun finns antagna riktlinjer⁷ för medelsförvaltningen i form av fullmäktiges Finanspolicy. Finanspolicyen kompletteras med kommunstyrelsens Regler och riktlinjer för finansiell verksamhet. I Umeå kommuns finanspolicy delegerar fullmäktige till kommunstyrelsen att fastställa regler och riktlinjer som årligen revideras. När SKLs jurister tolkar kommunallagen anser de det inte vara förenligt med kommunallagen att fullmäktige i avgörande delar överlåter till kommunstyrelsen att bestämma innehållet i föreskrifterna. SKLs jurister beskriver att innehållet i policyen bör avse placering och upplåning av medel samt de organisatoriska reglerna som behövs. Delegationen i Umeå kommun torde inte vara förenligt med kommunallagen. Kommunstyrelsen bör därför, utifrån sitt beredningsansvar, bereda underlag till uppdaterade riktlinjer inför fullmäktige.

Av Finanspolicyen framgår även att UKFs styrelse kan besluta om undantag från reglerna och bemyndiga företag inom UKF-koncernen att ta upp lån externt, om synnerliga skäl föreligger. Inom ramen för denna granskning har vi inte granskat huruvida denna delegation är förenlig med kommunallagen eller inte.

SKLs jurister anser att det inom medelsförvaltningen (utöver 3a§ reglering för pensionsmedelsförvaltning) finns en skyldighet att det genom fullmäktiges föreskrifter bestäms vilka placeringsformer som får användas, under vilka förutsättningar och var risknivån ska ligga. I fullmäktiges Finanspolicy anges inte dessa områden inkluderat risknivån, utan fullmäktige har delegerat dessa områden till kommunstyrelsen. Inte heller detta torde vara förenligt med kommunallagen. Av denna anledning bör kommunstyrelsen, utifrån sitt beredningsansvar bereda underlag till uppdaterade riktlinjer inför fullmäktige.

Vi har vi även noterat att planeringshorisonten för finansieringsbehovet inte är reglerad i regelverket. I praktiken tillämpas en treårsplanering.

I styrelsens Regler och riktlinjer för finansiell verksamhet beskrivs att finansverksamheten ska begränsa riskerna och att riktlinjerna beskriver hur riskerna ska hanteras för att uppnå detta. Finansieringsrisken ska bland annat begränsas genom att säkerställa en god planering och rapportering, för att minimera risken för att betala förtidslösenränta. Hur denna planering och rapportering ska genomföras och till vem framgår dock inte. Vår bedömning är att detta bör framgå som en del i den interna kontrollen kring medelsförvaltningen.

I denna granskning har vi även noterat att av kommunstyrelsens senast fastställda regler och riktlinjer för finansiell verksamhet är från februari 2017, vilket gör att de inte reviderats årligen.

⁷ I kommunallagen 11 kap 3§ beskrivs att fullmäktige ska besluta om riktlinjer för medelsförvaltningen. Begreppen i lagen har ändrats och vad gäller instruktioner för hur verksamheten ska bedrivas i olika avseenden används i nuvarande lag begreppet riktlinjer (tidigare föreskrifter) (SOU 2015:24 avsnitt 18.7.3 s 691).

5.1.2. Upprättas ändamålsenliga riskanalyser för den strategiska finansieringsprocessen

Vår bedömning utifrån denna granskning är att ändamålsenliga riskanalyser görs, både genom analys och bevakning av omvärlden samt genom analys av kommunkoncernens skuldportfölj.

Risken analysen är dock inte strukturerad och dokumenterad samlat i ett eget dokument, utan återfinns både i Finans- och kraftrapporten samt i det underlag som finanskommittén tar fram tertialvis inför kommitténs möten.

5.1.3. Finns en ändamålsenlig roll och ansvarsfördelning inom den strategiska finansieringsprocessen? Följer roll- och ansvarsfördelning/delegation kommunallagens regler om medelsförvaltning?

Vår bedömning utifrån denna granskning är att det delvis finns en ändamålsenlig roll- och ansvarsfördelning inom den strategiska finansieringsprocessen. Detta baserar vi på att det i gällande regelverk regleras att "Internbanken ska ha ett tydligt ansvar inom organisationen, befattningsbeskrivningar, rutinbeskrivningar och tydliga rapporteringsvägar. Dokumentationen ska vara uppdaterad och väl känd av personalen." I denna granskning har vi efterfrågat sådan dokumentation, men inte erhållit någon. Avsaknad av sådan dokumentation är en brist ur ett internkontrollperspektiv. När SKLs jurister tolkar kommunallagen framgår att fullmäktiges föreskrifter även bör innehålla de organisatoriska regleringar som behövs. Vid avsaknad av dessa dokument (som fullmäktige föreskrivit) i Umeå kommun, innebär det i praktiken ett avsteg från fullmäktiges reglering och därmed att kommunallagens intentioner inte efterlevs fullt ut.

Fullmäktiges närmare föreskrifter om medelsförvaltningen bör avse placering och upplåning av medel samt de organisatoriska regleringar som behövs.

Det finns även krav på en tvåhandsprincip för varje transaktion och en tydlig intern arbetsfördelning mellan de som verkställer affärer respektive de som kontrollerar och administrerar affärer. Enligt uppgift från intervjuer finns den rollfördelningen mellan portföljförvaltare och controller. Vi har dock inte kunnat styrka detta, då vi inte erhållit befattningsbeskrivningar och rutinbeskrivningar enligt ovan.

I denna granskning har vi noterat att det endast finns ett protokoll upprättat från finanskommitténs möten under 2018, trots att tre möten hållits. För möten i juni och september saknas protokoll. Enligt uppgift beror detta på avsaknad av finanschef, då denne haft rollen som sekreterare och att någon ny sekreterare inte utsetts vid finanschefens frånvaro.

Vi kan konstatera att finanskommittén enligt gällande policydokument har en rådgivande roll, men utifrån vad som framkommit i denna granskning är finanskommitténs roll central i det strategiska arbetet med finansiering av investeringar i Umeå kommunkoncern. Vår bedömning är därför att det är viktigt att dokumentera de råd som finanskommittén lämnar. Det enda protokoll som vi erhållit från kommitténs hittills tre möten under 2018 är summariskt och det är vår bedömning att det i protokollet bör tydliggöras kring vilka råd som lämnats.

5.1.4. Finns ändamålsenliga rutiner för säkring av räntor för lån

Utifrån denna granskning är det vår bedömning att det finns ändamålsenliga rutiner för säkring av räntor för lån, som ett led i att minska ränterisken.

5.1.5. Har kommunstyrelsen säkerställt att finansieringsprocessen omfattar hela kommunkoncernen; kommunens bolag inräknat

Det är vår bedömning att finansieringsprocessen omfattar såväl Umeå kommun som kommunens majoritetsägda bolag. I finanskommitténs arbete inkluderas de bolag som har störst finansieringsbehov.

5.1.6. Har kommunstyrelsen säkerställt efterlevnad av gällande styrdokument för den strategiska finansieringsprocessen?

Vår bedömning är att kommunstyrelsen delvis säkerställt efterlevnad av gällande styrdokument för den strategiska finansieringsprocessen. Detta mot bakgrund av nedanstående.

Uppföljning och rapportering ska göras månadsvis till kommunstyrelsen samt tertial- och årsvis till kommunfullmäktige. I denna granskning har vi följt kommunstyrelsens beslut och noterat att "kommunstyrelsen beslutar att godkänna Finans- och kraftrapporten" för elva månader (december månaders rapport har inte har avrapporterats vid rapportens avlämnande).

Kommunstyrelsen ansvarar för medelsförvaltningen. Efter genomgång av fullmäktiges protokoll kan vi konstatera att under 2018 har kommunstyrelsen inte gjort någon explicit rapportering till fullmäktige av Finans- och kraftrapporten. Enligt uppgift får kommunfullmäktige rapportering om utveckling/status inom finansområdet i delårsrapport och årsredovisning. Från 2019 begränsas utrymme för återrapportering i delårsrapporter och årsredovisning utifrån ny lagstiftning på redovisningsområdet. Detta gör att kommunstyrelsens rapportering till fullmäktige behöver ses över.

5.2. Sammanfattande bedömning

Vi har denna granskning gjort bedömningen att styrdokumentens innehåll och reglering/detaljeringsnivå samt roll- och ansvarsfördelning innehåller brister, som gör att vi bedömer att de inte är förenliga med kommunallagen fullt ut. I Umeå kommuns finanspolicy delegerar fullmäktige till kommunstyrelsen att fastställa regler och riktlinjer som årligen revideras. När SKLs jurister tolkar kommunallagen anser de det inte vara förenligt med kommunallagen att fullmäktige i avgörande delar överlåter till kommunstyrelsen att bestämma innehållet i föreskrifterna. SKLs jurister beskriver att innehållet i policyn bör avse placering och upplåning av medel samt de organisatoriska regleringar som behövs. I detta avseende går det således att ifrågasätta huruvida kommunallagen följs fullt ut. Vi har noterat att policyn, utifrån kommunallagens intentioner, inom flera områden är för vid och att regleringar bör göras i fullmäktiges Finanspolicy i stället för i kommunstyrelsens Regler och riktlinjer. Kommunstyrelsen bör därför, utifrån sitt beredningsansvar, bereda underlag till uppdaterad finanspolicy och som en konsekvens även uppdatera styrelsens regler och riktlinjer inför fullmäktige.

När det gäller roll och ansvarsfördelning saknas en dokumentation med befattningsbeskrivningar, rutinbeskrivningar och rapporteringsvägar för internbanken. Avsaknad av sådan dokumentation är en brist ur ett internkontrollperspektiv. Fullmäktiges föreskrifter bör enligt kommunallagens intentioner innehålla de organisatoriska regleringar som behövs. En avsaknad av dessa dokument (som fullmäktige föreskrivit ska finnas) i Umeå kommun, innebär i praktiken ett avsteg från fullmäktiges reglering och därmed att kommunallagens intentioner inte efterlevs.

När det gäller kommunstyrelsens efterlevnad kring rapportering utifrån reglering i gällande styrdokument, har vi funnit brister, då återrapporteringen till fullmäktige inte genomförs i enlighet med vad gällande styrdokument och kommunallagen föreskriver.

Samtidigt bedömer vi att riskanalyser och rutiner för säkring av lån är ändamålsenliga och att finansverksamheten omfattar hela kommunkoncernen.

Vår sammanfattande bedömning är att de koncerngemensamma strategierna är tillräckliga för att säkerställa en god ekonomisk hushållning på kort och lång sikt. De koncerngemensamma strategier som finns för finansiering av investeringsprojekt omfattar tidshorisonten innevarande år plus tre ytterligare år, vilket är tillräckligt. Den interna kontrollen kan stärkas ytterligare i det att berörda styrdokument uppdateras och förtydligas, bland annat när det gäller delegation av beslut.

5.3. Rekommendationer

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- ▶ säkerställa att en uppdaterad finanspolicy bereds för beslut av fullmäktige, för att säkerställa efterlevnad av kommunallagens regler fullt ut.
- ▶ dokumentera rutiner, arbetsbeskrivningar och regelverk som gäller inom internbankens verksamhet.
- ▶ strukturera och dokumentera en riskanalys samlat i ett särskilt dokument
- ▶ säkerställa att protokoll upprättas vid finanskommitténs möten och att de tydligt beskriver den information som erhålls och de bedömningar och rekommendationer finanskommittén lämnar
- ▶ tydliggöra i regelverket hur återrapportering från kommunstyrelsen till fullmäktige ska genomföras samt säkerställa att så sker på ett tydligt och spårbart sätt

Umeå den 20 februari 2019

Malin Westerberg Blom
Certifierad kommunal yrkesrevisor
/auktoriserad revisor

Bilaga 1: Källförteckning

Intervjuade funktioner:

- „ Finanscontroller
- „ Ledningskoordinator
- „ Verkställande direktör Umeå kommunföretag

Dokumentation:

- „ Finanspolicy (2016)
- „ Regler och riktlinjer för finansiell verksamhet (2017)
- „ Umeå kommuns ekonomistyrregler (2014)
- „ Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2018
- „ Kommunstyrelsens reglemente (2014)
- „ Protokoll 2018
 - Finanskommittén
 - Kommunstyrelsen
 - Kommunfullmäktige
- „ Finans- och krafterrapport (oktober 2018)
- „ Likviditetsbehov 2018 T2
- „ Kreditlimiter inkl. ansvarsförbindelser för Umeå kommunkoncern 2018
- „ Kreditlimiter inkl. ansvarsförbindelser för Umeå kommunkoncern 2019
- „ Årsredovisning 2015-2017

Bilaga 2 Revisionskriterier

Revisionskriterierna är de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar. I denna granskning utgörs revisionskriterierna huvudsakligen av kommunallagen samt styrande dokument i kommunen.

Kommunallagen (KL 2017:725)

Av KL 6 kap 1§ framgår att styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över nämndernas och kommunala bolags verksamhet.

I KL 6 kap 13§ beskrivs styrelsens särskilda uppdrag att ha hand om den ekonomiska förvaltningen.

Av KL 11 kap 1-3§§ framgår kravet på god ekonomisk hushållning i både den kommunala verksamheten och i kommunal verksamhet som bedrivs inom ramen för kommunala bolag. Det framgår även att fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen.

Vad gäller medelsförvaltningen regleras i KL att kommuner "ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses". Det är fullmäktige som enligt lagen ska besluta om riktlinjer för medelsförvaltningen.

När det gäller budgeten ska det enligt KL 11 kap 6§ framgå av budgeten hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut. De finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska anges. Budgeten ska också innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år, budgetåret inräknat.

SKLs jurister om medelsförvaltning

När SKLs jurister tolkar och kommenterar kommunallagen⁸ framgår det bland annat att:

- Den kommunala medelsförvaltningen motsvarar högt ställda krav på sundhet och säkerhet i form av reglering i lagen. Det exemplifieras med att man inte bör riskera medlen genom tveksamma eller svårbedömda transaktioner, t ex ränte- och valutarisker i samband med upplåning.
- Fullmäktiges närmare föreskrifter om medelsförvaltningen bör avse placering och upplåning av medel samt de organisatoriska regleringar som behövs.
- Att fullmäktige i avgörande delar överlåter till kommunstyrelsen att bestämma innehållet i föreskrifterna kan inte anses vara förenligt med reglerna i kommunallagens 3 och 3a§§ (11 kap).
- Juridisk beslutanderätt kontra ren verkställighet inom medelsförvaltning beror bland annat på hur detaljerade anvisningar för den ekonomiska styrningen som fullmäktiges föreskrifter och kommunstyrelsens kompletterande beslut innehåller.
- En kontinuerlig återrapportering av viktiga ekonomiska transaktioner till ansvarigt politiskt organ är ett nödvändigt inslag i internkontrollen.
- Det avgörande för om en transaktion är tillåten är om ett spekulationssyfte föreligger eller inte samt om risknivån är acceptabel. Swapar och dylika instrument får inte användas fristående från en upplåningstransaktion.
- Upplåning kan innebära en exponering mot valutarisker, varvid gardering mot dessa kan vara ett nödvändigt inslag.
- Fullmäktige kan genom sina föreskrifter bestämma vilka placeringsformer som får användas och under vilka förutsättningar. I föreskrifterna kan också anges var risknivån

⁸ SKL, Kommunallagen, Kommentarer och praxis (2013; s 482ff).

ska ligga. SKLs jurister anser denna skyldighet föreligga även för medelsförvaltning (utöver 3a§ reglering för pensionsmedelsförvaltning).

Översikt av övergripande styrande dokument

Kommunens övergripande styrande dokument redovisas nedan. Finanspolicy och Regler och riktlinjer för finansiell verksamhet redovisas under avsnitt 4.

Umeå kommuns ekonomistyrregler (daterade 2014-09-05)⁹

Investeringsbudget

Ekonomistyrreglernas föreskrifter innehåller att investeringsbudget fastställs av kommunfullmäktige.

Anslagsbindningen för investeringsbudget/-plan görs på projektnivå för investeringar i byggnader och anläggningar. För årligen återkommande utrustnings- och inventarieanslag fastställer kommunfullmäktige endast en ekonomisk ram per styrelse/nämnd. Det framgår även att fastighets- och gatuinvesteringar alltid budgeteras av tekniska nämnden.

Av ekonomistyrreglerna framgår att utgifter och inkomster ska budgeteras utifrån likviditetsmässiga principer, d v s utifrån beräknad utbetalning/inbetalning för varje projekt.

Kapitalanskaffning

Ekonomistyrreglerna beskriver följande gällande kapitalanskaffning:

Kommunkoncernen utgör en enhet på den finansiella marknaden och utnyttjar därmed kommunkoncernens samlade kreditvärdighet för att åstadkomma bästa möjliga villkor och lösningar. Internbanken är kommunkoncernens aktör på finansmarknaderna.

Den övergripande målsättningen är att, på lång sikt och med hänsyn tagen till beslutade strategier och regler, säkerställa finansiering, betalningskapacitet och likviditetsförvaltning.

De regler som styr kommunkoncernens finansiella verksamhet är:

- Riktlinjer för Umeå kommunkoncerns finansiella verksamhet
- Regler för Umeå kommuns finansiella verksamhet

Ansvars- och rollfördelning

För ansvar och befogenheter gäller följande enligt kommunens ekonomistyrregler:

Kommunfullmäktige fastställer nämnds ansvar och befogenheter i reglementet till nämnd.

Nämnd fastställer verksamhetsområdeschefers ansvar och befogenheter i delegationsbestämmelser.

Verksamhetsområdeschef fastställer ansvar och befogenheter för underliggande organisation enligt delegationsbeslut.

⁹ Enligt uppgift ska kommunstyrelsen ha beslutat om ekonomistyrreglerna 2010-11-06 men också att kommunfullmäktige har fastställt ekonomistyrreglerna. Något nytt beslut togs dock inte enligt uppgift efter den uppdatering som gjordes 2014.

Utsedda ledare ansvarar för verksamhet och ekonomi inom sin organisation och har besluts- och at-
testrätt för verksamheten. Se vidare Umeå kommuns attestreglemente.

Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2018 (fullmäktiges budget 2017-06-19)

God ekonomisk hushållning

Finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning är enligt budget för 2018 att resultatet i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning uppgå till lägst 1 procent.

Investeringsbudget och plan – Umeå kommun

I Umeå kommuns budget för 2018 beskrivs att soliditeten kommer att bli lägre under perioden till följd av ändrad investeringstakt. Samtidigt beskrivs även att nettokostnadernas andel av skatteintäkterna förbättras något med anledning av förväntat resultat.

Tabell 1 – Nettokostnad och soliditet

Post	Budget (%)		Plan (%)		
	2017	2018	2019	2020	2021
Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag (exklusive avskrivningar)	92,7	92,2	94,1	94,3	94,3
Soliditet	25,0	25,1	24,2	23,6	23,5

Nedan visas kommunens investeringsbudget 2018 och plan för perioden 2019-2021.

Tabell 2 – Investeringsbudget 2018 och plan 2019-2021

Nämnd	Budget (mnkr)		Plan (mnkr)		
	2017	2018	2019	2020	2021
Överförmyndarnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelsen	43,6	62,4	35,2	22,3	6,9
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tekniska nämnden	382,3	160,0	333,1	472,4	437,6
Byggnadsnämnden	1,0	0,0	1,0	1,0	1,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0,3	0,0	0,3	0,3	0,3
Äldrenämnden	166,1	40,0	112,1	80,6	77,9
Individ- och familjenämnden	38,1	94,2	72,0	70,7	46,4
Fritidsnämnden	19,5	0,0	65,3	74,9	10,3
Kulturnämnden	6,8	0,0	3,8	5,1	3,8
För- och grundskolenämnden	160,2	241,6	573,9	537,7	306,0
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	38,2	79,0	105,3	5,3	5,3
Gemensam IT-nämnd, Umeå-Skellefteå	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gemensam nämnd, Umeåregionen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa nämnder	856,2	677,2	1 302,0	1 270,2	895,4

I Umeå kommuns budgetdokument finns även en finansieringsbudget presenterad, se nedan:

Post	Budget (mnkr)		Plan (mnkr)		
	2017	2018	2019	2020	2021
Tillförda medel:					
Resultat	60,2	69,3	72,4	75,2	78,2
Avskrivningar	412,0	437,0	467,0	493,0	513,0
Pensionsavsättning	7,2	21,1	27,8	45,4	48,6
Summa tillförda medel	479,4	527,4	567,2	613,6	639,8
Använda medel:					
Nettoinvesteringar	-856,2	-677,2	-1 302,0	-1 270,2	-895,4
Summa använda medel	-856,2	-677,2	-1 302,0	-1 270,2	-895,4
Förändring av rörelsekapital	-376,8	-149,8	-734,8	-656,6	-255,6

I budgeten beskrivs att förändringen av rörelsekapitalet indikerar att kommunens skuld kommer att öka med 1 797 mnkr för perioden 2018–2021.

5.3.1. Kommunstyrelsens reglemente (Reglemente för Umeå kommuns styrelser och nämnder; KF 2014-11-24)

I reglementet för kommunstyrelsen regleras den ekonomiska förvaltningen, varav följande kringfinansiering:

Kommunstyrelsen ska ha hand om kommunens medelsförvaltning och därvid följa av fullmäktige meddelade föreskrifter härför. Medelsförvaltningen omfattar placering och upplåning av medel. I uppgiften ingår också att bevaka att kommunens inkomster inflyter och att betalningar görs i tid samt vidta de åtgärder som behövs för indrivning av förfallna fordringar.